

Jurisprudentie

Zaak C-419/11

**Česká spořitelna, a.s.
tegen
Gerald Feichter**

(verzoek van de Městský soud v Praze om een prejudiciële beslissing)

„Verordening (EG) nr. 44/2001 — Rechterlijke bevoegdheid, erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken — Artikelen 5, punt 1, sub a, en 15, lid 1 — Begrippen ‚verbintenissen uit overeenkomst’ en ‚overeenkomst gesloten door de consument’ — Promesse aan order — Aval — Borgstelling voor kredietovereenkomst”

Samenvatting – Arrest van het Hof (Eerste kamer) van 14 maart 2013

1. *Prejudiciële vragen — Bevoegdheid van nationale rechter — Beoordeling van noodzaak en relevantie van gestelde vragen*
(Art. 267 VWEU)
2. *Prejudiciële vragen — Bevoegdheid van het Hof — Grenzen — Kennelijk irrelevante vragen en hypothetische vragen gesteld in context waarin nuttig antwoord is uitgesloten*
(Art. 267 VWEU)
3. *Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken — Rechterlijke bevoegdheid en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken — Verordening nr. 44/2001 — Begrippen gebruikt in die verordening — Autonome uitlegging*
(Verordening nr. 44/2001 van de Raad, art. 15, lid 1)
4. *Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken — Rechterlijke bevoegdheid en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken — Verordening nr. 44/2001 — Bevoegdheid voor door consumenten gesloten overeenkomsten — Artikel 15, lid 1, van verordening — Strikte uitlegging — Cumulatieve toepassingsvoorwaarden*
(Verordening nr. 44/2001 van de Raad, art. 15, lid 1)
5. *Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken — Rechterlijke bevoegdheid en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken — Verordening nr. 44/2001 — Bepalingen van die verordening die worden aangemerkt als gelijkwaardig aan die van het Executieverdrag — Uitlegging van die bepalingen overeenkomstig rechtspraak van het Hof inzake het Executieverdrag*
(Overeenkomst van 27 september 1968; verordening nr. 44/2001 van de Raad)

6. *Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken — Rechterlijke bevoegdheid en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken — Verordening nr. 44/2001 — Bevoegdheid voor door consumenten gesloten overeenkomsten — Begrip consument — Natuurlijke persoon die nauwe beroepsmatige banden heeft met vennootschap en promesse aan order voor aval tekent die is uitgegeven ter verzekering van nakoming van verplichtingen die op die vennootschap rusten*

(Verordening nr. 44/2001 van de Raad, art. 15, lid 1)

7. *Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken — Rechterlijke bevoegdheid en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken — Verordening nr. 44/2001 — Bijzondere bevoegdheden — Bevoegdheid inzake verbintenissen uit overeenkomst — Vordering door begunstigde van promesse aan order ingesteld tegen avalgever van die promesse — Daaronder begrepen — Promesse die bij ondertekening onvolledig is — Geen invloed*

(Verordening nr. 44/2001 van de Raad, art. 5, punt 1, sub a)

8. *Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken — Rechterlijke bevoegdheid en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken — Verordening nr. 44/2001 — Bijzondere bevoegdheden — Gerecht van plaats van uitvoering van verbintenis die aan eis ten grondslag ligt — Keuze van plaats door partijen — Grenzen — Reëel verband met contractuele verhouding of uitvoering van overeenkomst*

(Verordening nr. 44/2001 van de Raad, art. 5, punt 1, sub a)

1. Zie de tekst van de beslissing.

(cf. punt 20)

2. Zie de tekst van de beslissing.

(cf. punt 21)

3. Zie de tekst van de beslissing.

(cf. punten 25, 45)

4. Artikel 15, lid 1, van verordening nr. 44/2001 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, dat noodzakelijkerwijs strikt moet worden uitgelegd, is van toepassing indien is voldaan aan drie voorwaarden: ten eerste is een contractpartij een consument die handelt in een kader dat als niet bedrijfs- of beroepsmatig kan worden beschouwd; ten tweede is de overeenkomst daadwerkelijk tussen deze consument en een beroepsbeoefenaar gesloten, en ten derde valt deze overeenkomst onder een van de in lid 1, sub a tot en met c, van dit artikel 15 bedoelde categorieën. Dit zijn cumulatieve voorwaarden, zodat wanneer aan een van de drie voorwaarden niet is voldaan, de bevoegdheid niet kan worden vastgesteld volgens de regels inzake consumentenovereenkomsten.

(cf. punten 26, 30)

5. Zie de tekst van de beslissing.

(cf. punten 27, 28, 31, 43, 44)

6. Artikel 15, lid 1, van verordening nr. 44/2001 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken moet aldus worden uitgelegd dat een natuurlijke persoon die nauwe beroepsmatige banden heeft met een vennootschap, zoals een bestuurder of een meerderheidsaandeelhouder, niet kan worden aangemerkt als consument in de zin van deze bepaling wanneer hij een promesse aan order voor aval tekent die is uitgegeven ter verzekering van de nakoming van de voor deze vennootschap uit een kredietovereenkomst voortvloeiende verbintenissen. Dienaangaande volstaat de enkele omstandigheid dat de avalgever een natuurlijke persoon is, niet als bewijs van zijn hoedanigheid van consument in de zin van dat artikel.

Derhalve kan niet op grond van deze bepaling worden uitgemaakt welke rechter bevoegd is om kennis te nemen van een rechtsvordering waarbij de in een lidstaat gevestigde begunstigde van een promesse aan order de vorderingen krachtens deze promesse instelt tegen de in een andere lidstaat woonachtige avalgever van de ondertekenaar van de promesse.

(cf. punten 38, 40, dictum 1)

7. Artikel 5, punt 1, sub a, van verordening nr. 44/2001 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken is van toepassing om te bepalen welke rechter bevoegd is om kennis te nemen van een rechtsvordering waarbij de in een lidstaat gevestigde begunstigde van een promesse aan order de vorderingen krachtens deze promesse, die bij de ondertekening ervan onvolledig was en nadien is vervolledigd door de begunstigde, instelt tegen de in een andere lidstaat woonachtige avalgever van de ondertekenaar van de promesse.

Voor de toepassing van de bijzondere bevoegdheidsregel voor verbintenissen uit overeenkomst in artikel 5, punt 1, sub a, van verordening nr. 44/2001 is immers vereist dat er sprake is van een vrijwillig aangegane juridische verbintenis van een persoon jegens een andere waarop de vordering van de verzoeker is gebaseerd. Door de promesse aan order op de voorzijde te ondertekenen met de vermelding „goed voor aval” aanvaardt de avalgever in casu vrijwillig zich garant te stellen voor de verbintenissen van de ondertekenaar van deze promesse. Aan deze vaststelling wordt overigens niet afgedaan door de omstandigheid dat deze ondertekening een blanco promesse aan order betreft. Door ook de overeenkomst betreffende het aanbrengen van de ontbrekende vermeldingen te ondertekenen aanvaardt de avalgever immers vrijwillig de voorwaarden betreffende de wijze waarop deze promesse aan order door de begunstigde zal worden vervolledigd door erop de ontbrekende gegevens aan te brengen, ook al leidt de ondertekening van deze overeenkomst als zodanig niet tot het ontstaan van het aval.

(cf. punten 47-49, 58, dictum 2)

8. Gezien het belang dat de nationale rechtsstelsels op het gebied van overeenkomsten in het algemeen aan de wil van partijen hechten, volstaat de overeenkomst over de plaats van uitvoering van een verbintenis om het gerecht van deze plaats bevoegd te maken in de zin van artikel 5, punt 1, sub a, van verordening nr. 44/2001 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, indien de overeenkomstsluitende partijen volgens het toepasselijke recht en onder de daarin gestelde voorwaarden de plaats van uitvoering van een verbintenis kunnen aanwijzen.

Het staat de partijen weliswaar vrij de plaats van uitvoering van de verbintenissen uit overeenkomst overeen te komen, maar zij kunnen, met het enkele doel de bevoegde rechter aan te wijzen, geen plaats van uitvoering overeenkomen die geen enkel reëel verband houdt met de contractuele verhouding en waar de uit deze verhouding voortvloeiende verbintenissen volgens de bewoordingen van de overeenkomst niet kunnen worden uitgevoerd.

(cf. punten 55, 56)